

COLLEGE VAN TOEZICHT VAN DE NEDERLANDSE VERENIGING VAN PEDAGOGEN EN ONDERWIJSKUNDIGEN

19-18 Uitspraak van het College van Toezicht van de Nederlandse Vereniging van pedagogen en Onderwijskundigen (hierna: de NVO) inzake het klachtschrift van mevrouw (...) en mevrouw (...) (hierna gezamenlijk aan te duiden als klaagsters) jegens mevrouw (...) (hierna: verweerster)

Samenstelling van het College van Toezicht van de NVO

De heer mr. T.J. Dorhout Mees (voorzitter), mevrouw drs. W.W.M. Hogenbirk (lid), de heer dr. F.C.P. van der Horst (lid), de heer drs. J.C.A.M. Meijs (lid) en mevrouw L.S.A. Nuijtinck MSc. (lid).
Ambtelijk secretaris: mevrouw mr. J. Siemons

Het College van Toezicht (hierna: het College) heeft het volgende overwogen en beslist:

1. Verloop van de procedure en ontvankelijkheid

Op 14 november 2019 ontving het College van Toezicht een klachtschrift gedateerd 11 november 2019 van klaagster A, de moeder van klaagster B. Bij e-mail van 15 november deelde klaagster A mee de klacht niet bij een andere tuchtrechtelijke instantie te hebben ingediend.

Het College bevestigde de ontvangst van het klachtschrift bij brief van 20 november 2019. Bij brief van 2 december 2019 verzocht het College om een verklaring van klaagster B waarin stond dat zij eveneens de in het klaagschrift verwoorde klachten had, en dat zij wenste dat haar moeder haar vertegenwoordigde in de onderhavige klachtprocedure. Bij brief van 8 december 2019 verstrekke klaagster B deze verklaring.

Het College verklaarde de klacht op 11 december 2019 ontvankelijk.

Bij brief van 18 december 2019 verzocht het College aan verweerster om binnen vier weken een verweerschrift in te dienen. Het College ontving het verweerschrift, gedateerd 10 januari 2020, op 15 januari 2020.

Het College besloot vervolgens om een hoorzitting te houden. Partijen werden hierover bij brief van 5 maart 2020 geïnformeerd.

De hoorzitting vond plaats op 20 mei 2020. Dit gebeurde via Microsoft teams vanwege de coronamaatregelen. Van de hoorzitting is een verslag opgesteld dat voorafgaand aan de uitspraak aan partijen is verstrekt. Het verslag maakt geen deel uit van de uitspraak.

2. De feiten

Op grond van de stukken en van hetgeen ter zitting heeft plaatsgevonden, kan van het volgende worden uitgegaan.

1. Klaagster A is de moeder van klaagster B. Klaagster B is geboren in mei 2006. De ouders van klaagster B zijn in 2015 gescheiden. Beide ouders hebben het gezag. Op 3 november 2017 stelde de rechter een zorgregeling voor klaagster B vast waarin opgenomen de omgangsmomenten met haar vader. Klaagster B stond ten tijde van de periode waarop de onderhavige klachten betrekking hebben, onder toezicht van een gecertificeerde instelling.

2. Bij brieven van 8 juni 2018 en 11 juli 2018 en in een kind-gesprek met de rechter op 21 augustus 2018, verzocht klaagster B om wijziging van de contactregeling met haar vader en om de benoeming

van een bijzondere curator die haar hierin zou vertegenwoordigen.

3. Bij tussenbeschikking van 10 september 2018 benoemde de rechtbank verweerster tot bijzondere curator van klaagster B zoals bedoeld in artikel 1:250 van het Burgerlijk Wetboek. In de beschikking van de rechter stond -voor zover hier van belang- het volgende:

‘Van de bijzondere curator wordt in dit verband verwacht ervoor te zorgen dat de stem van (...) (*klaagster B; CvT*) serieus wordt genomen/vertegenwoordigd in het kader van de zorgregeling.

Het staat de bijzondere curator vrij om tussen de ouders, de jeugdbeschermer en (...) (*klaagster B; CvT*) te bemiddelen en te proberen tot een door alle betrokkenen gedragen oplossing te komen.

Van zijn bevindingen dient de bijzondere curator vóór 1 december 2018 schriftelijk verslag te doen aan de rechtbank en aan de beide ouders, indien nog nodig ook inhoudende een standpunt over het verzoek van (...) (*klaagster B; CvT*) tot vermindering van de omgangscontacten met de vader.’

4. Verweerster verzocht daarop in een ongedateerde brief aan de rechtbank om haar benoeming in te trekken en een andere door klaagster B uitgekozen bijzondere curator te benoemen die jurist/kinderadvocaat is. De rechtbank besloot op 15 oktober 2018 dit verzoek niet te honoreren omdat deze persoon geen orthopedagogische achtergrond heeft en verweerster wel.

5. Verweerster sprak in november 2018, in het kader van haar opdracht, eenmaal met klaagster B. Bij dit gesprek was klaagster A aanwezig. Voorts sprak verweerster eenmaal met klaagster A apart, eenmaal met vader apart en eenmaal met de gezinsvoogd apart. Daarna sprak zij nog een keer telefonisch met klaagster B.

6. Verweerster stuurde op 20 december 2018 haar rapportage naar de rechtbank. De rapportage bestond uit een brief van 4,5 bladzijden in A4-formaat. De brief was aaneengesloten geschreven en bevatte geen hoofdstukken en paragrafen. In de brieffrapportage stond -voor zover hier van belang- het volgende:

‘Hoewel ik als bijzondere curator gewend ben om uitgebreid te rapporteren over mijn bevindingen acht ik het in dit geval contraproductief en zal ik mij beperken tot een brieffrapport.

(...)

Zowel de moeder als (...) (*klaagster B; CvT*) laten ambivalent gedrag zien.

(...)

De moeder heeft de bijzondere curator deels de geluidsfragmenten toegestuurd die (...) (*klaagster B; CvT*) van haar vader heeft opgenomen. (...) Vervolgens heeft Oma (*de moeder van klaagster A; CvT*) er transcripten van gemaakt en dat is op zichzelf een hele klus waarvan je je kunt afvragen waar dat toe kan leiden. (...) Opmerkelijk is dat zowel Oma als de moeder (...) (*klaagster B; CvT*) steunen met deze bandopnames, hoewel het een strafbaar feit is om zonder instemming opnames te maken en deze te gebruiken. Oma en moeder brengen haar hierdoor in een onmogelijke positie. Als moeder geconfronteerd wordt met dit gegeven is zij van mening dat zij er alles aan moet doen om haar kinderen te beschermen. Een en ander krijgt het karakter van een kruistocht tegen de vader.

(...)

Wel is het opmerkelijk dat de moeder aangeeft door de vader getraumatiseerd te zijn maar

dat zij de vader recent heeft gevraagd om schilderijen bij haar op te hangen in het nieuwe huis. Daarnaast heeft zij kaartjes gekocht voor het (...) -festival en heeft vader uitgenodigd. Voor iemand die een PTSS heeft opgelopen is dit verrassend gedrag. De meeste mensen die getraumatiseerd zijn hebben de sterke neiging om het object/de persoon waardoor ze getraumatiseerd zijn sterk uit de weg te gaan. Deze ambivalentie moet voor de kinderen verwarrend zijn.

(...)

De bijzondere curator vraagt zich af in hoeverre (...) (*klaagster B; CvT*)'s verhaal haar eigen verhaal is of dat het vooral de angst en de spijt is van de moeder dat zij zo lang, in een voor haar ongezonde, relatie zat en dat zij met dit inzicht de kinderen naar hem toe moet laten gaan.

(...)

Eenzijds was de bijzondere curator geneigd om te vragen aan de rechter de regie over de regeling bij (...) (*klaagster B; CvT*) te leggen.

(...)

Echter de bijzondere curator is op dit moment van mening dat (...) (*klaagster B; CvT*) eerst nader onderzocht dient te worden en behandeling moet krijgen opdat zij sterker in de wereld staat.'

7. Verweerster stuurde bij gelijke datum (20 december 2018) een afschrift van haar briefrapportage naar het adres van klagers met ingesloten een begeleidend schrijven gericht aan klager B. In dit schrijven stond -voor zover hier van belang- het volgende:

'Beste (...) (*klaagster B; CvT*),

Bij deze het briefrapport wat ik vandaag aan de rechter heb gestuurd.

Er zal waarschijnlijk een zitting gepland worden en dan zal ik je voor die tijd opnieuw spreken.

Met vriendelijke groet, (...) (*verweerster; CvT*)'

8. Klager A zond op 28 en 30 december 2018 e-mails naar verweerster waarin zij op de rapportage reageerde.

9. Verweerster beantwoordde deze e-mail bij e-mail van 8 januari 2019.

10. Op 25 maart 2019 zond verweerster een brief naar klager B. Zij schreef hierin dat zij aanwezig zou zijn bij de geplande zitting van de rechtbank op 5 april 2019 om haar bevindingen toe te lichten. Zij nodigde klager B uit om haar te bellen als zij nog iets aan verweerster wilde vragen. Verweerster deelde in deze brief voorts mee dat zij de rechter niet zou vragen om wijziging van de thans geldende omgangsregeling tussen klager B en haar vader.

3. Het standpunt van klagers en de klachten

De klachten houden, zakelijk weergegeven, in dat verweerster in strijd heeft gehandeld met de Beroepscode NVO.

1. De eerste klacht is dat verweerster, toen zij haar rapportage gereed had, geen contact met klager B heeft opgenomen om haar over de inhoud te informeren. Verweerster heeft klager B niet de kans gegeven om in te stemmen met verzending van de rapportage naar de rechtbank. Verweerster heeft klager B niet de kans gegeven op verbetering, aanvulling of verwijdering van

gegevens in het verslag.

2. De tweede klacht is dat verweerster de zienswijze van klaagster A, in haar hoedanigheid van lid van het cliëntsysteem van haar dochter, niet heeft opgenomen in de rapportage. De rapportage bevat beweringen zonder voorbeelden en context over klaagster A en de oma van klaagster B. De rapportage bevat tevens informatie over klaagster A waarvoor de toestemming van klaagster A was vereist.

4. Het standpunt van verweerster

Verweerster brengt in reactie op de klachten -zakelijk weergegeven- het volgende naar voren.

1. Haar benoeming door de rechtbank als bijzondere curator was gekenmerkt door dilemma's en een ongebruikelijke gang van zaken. Klaagster B wenste haar niet als bijzondere curator. Aanvankelijk had verweerster zich ingespannen om deze wens te respecteren. De betrokken rechter had er echter op aangedrongen om de benoeming te accepteren. Verweerster wist toen niet dat de rechter al eerder een andere bijzondere curator had benoemd met een gedragskundige achtergrond. Het is zeer ongebruikelijk om voor de tweede maal een bijzondere curator te benoemen. Ook is het zeer ongebruikelijk als het betrokken kind de benoeming afwijst. Dat dit was gebeurd, had gezorgd voor een zeer slechte start van de samenwerking tussen verweerster en klaagster B.

2. Klaagster B had haar laten weten dat wat zij aan verweerster vertelde niet aan haar vader mocht worden verteld. Hierin werd zij ondersteund door haar moeder. Klaagster B had haar niet veel meer kunnen vertellen over wat haar dwarszat. Klaagster B is niet tot haar recht gekomen en verweerster betreurt dit zeer. De vraag van de rechtbank was niet goed te beantwoorden als er een embargo rustte op de informatie die de bijzondere curator mocht verwerken in haar rapportage. Het opbouwen van een samenwerkingsrelatie was bij voorbaat kansloos geweest omdat klaagster B al binnen enkele minuten had geconstateerd dat zij geen klik had met verweerster. Verweerster had vervolgens geprobeerd om in twee gesprekken met de ouders helder te krijgen wat een mogelijke oplossing zou zijn of wat een antwoord was op de vraag van klaagster B.

3. In reactie op de klacht dat zij geen contact met klaagster B heeft opgenomen om de rapportage te bespreken en om een akkoordverklaring te krijgen, deelt verweerster mee dat dit niet juist is. Verweerster heeft op 25 maart 2019 een brief naar klaagster B gestuurd met het verzoek om contact op te nemen om de aanbeveling aan de rechter toe te lichten. Bij een rapportage aan de rechter is de gebruikelijke gang van zaken dat de bijzondere curator de bevindingen naar de rechter stuurt en dat de rechter de rapportage naar betrokkenen stuurt. Een akkoordverklaring is helemaal niet aan de orde. Betrokkenen kunnen ter zitting of daarvoor op de rapportage reageren. In het onderhavige geval zou zij de rapportage nooit integraal met klaagster B hebben besproken. Ook klaagster A had bevestigd dat de inhoud niet geschikt was voor haar dochter, en dat deze ook geen inzage in de rapportage wenste. De rapportage bevatte zaken die vooral voor de opvoeders waren bedoeld en minder voor klaagster B. De strekking van het advies zou worden besproken en aan klaagster B zou worden gevraagd of zij aanvullingen wenste. De brief van 25 maart 2019 was onbeantwoord gebleven. Klaagster B had niet meer van zich laten horen. Gelet op de grote weerstand bij klaagster B tegen haar benoeming als bijzondere curator en gelet op de mails van klaagster A van 28 en 30 december 2018, had verweerster er niet meer op aangedrongen om nogmaals in gesprek te gaan met klaagster B.

4. Klaagster A was met vader ter zitting verschenen bij de rechtbank. Klaagster B was niet aanwezig. Tijdens de zitting was niets gezegd over de rapportage van verweerster. Er waren ook geen kanttekeningen geplaatst bij de bevindingen in de rapportage, dit tot verbazing van verweerster.

5. Verweerster heeft door de ongelukkige start van het contact met klaagster B, niet voldoende aandacht kunnen geven aan de verwachtingen van klaagster B en haar ouders. Het was vrij moeilijk om een authentiek verhaal van klaagster B te krijgen. De dingen die zij vertelde kregen geen echte inkleuring en de woorden kregen ook na doorvragen geen echte inhoud. Klaagster A en klaagster B bleven zeggen dat de vader 'bedreigend' was en dat 'zij allebei het slachtoffer waren' van een man die denkt dat hij een heel bijzondere man is. De vader zou heel goed kunnen 'toneel spelen' en 'dramatisch doen'.

6. De rol van de moeder van klaagster A (de oma van klaagster B) heeft verweerster minder stellig geponeerd dan klaagster A heeft opgevat. Verweerster had het opmerkelijk gevonden dat de oma zich voor een dergelijk intensieve klus had ingezet. Verweerster heeft in haar rapportage vraagtekens gezet; niet alleen bij de oma maar ook bij de ouders van klaagster B.

7. Verweerster moet uiteraard de privacy respecteren. Zij heeft informatie over de ouders en klaagster B alleen naar de rechtbank gestuurd. Deze was bedoeld voor belanghebbenden binnen het kader van de rechtbank.

5. De hoorzitting

1. Klaagsters brengen in de hoorzitting van 20 mei 2020 -voor zover hier van belang- nog het volgende naar voren.

1.1. Verweerster heeft in de rapportage teveel aandacht aan klaagster A besteed. Verweerster heeft voorts de suggestie gewekt, dat het aan klaagster A lag dat haar dochter meer zeggenschap wilde over hoe vaak ze haar vader bezocht. Klaagster A heeft echter alleen gehandeld als de beschermende ouder. Verweerster heeft klaagster A in haar rapportage neergezet als de kwade genius die haar kind belastte.

1.2. Verweerster heeft haar rapportage verstuurd met de naam van de dochter op de enveloppe. Het begeleidend schrijven was ook gericht aan haar dochter. Klaagster B heeft de brief geopend maar de rapportage niet gelezen. Niet is duidelijk waarom verweerster dit zo heeft gedaan terwijl de inhoud niet geschikt was voor kinderen, zoals verweerster stelt in het verweerschrift. De bijzondere curator heeft tot taak om aan het kind te vertellen wat ongeveer in de rapportage staat ter voorkoming van verrassingen. Verweerster heeft dit niet gedaan.

2. Verweerster brengt in de hoorzitting van 20 mei 2020 -voor zover hier van belang- het volgende naar voren.

2.1. Klaagsters lezen meer in de rapportage dan de bedoeling was. Verweerster heeft in haar rapportage steeds een slag om de arm gehouden. Ze heeft het over 'indrukken' en ze heeft twijfels geuit. In de rapportage staat meer over de moeder dan de vader omdat deze veel meer input heeft gegeven. De oma heeft zij delings genoemd. Verweerster kreeg de indruk dat de oma heel betrokken was omdat ze de geluidsbanden van de dochter verbatim heeft uitgeschreven. Dit kost veel tijd. Ten aanzien van de onderbouwing van haar standpunten, is het zo dat haar kennis en

ervaring haar een bepaald beeld gaven van de situatie. Dit filter van de deskundige heeft zij toegepast toen zij haar advies schreef.

2.2. Verweerster begint haar werkzaamheden meestal met een gesprek met het kind, dan met beide ouders apart, dan nogmaals met het kind en dan het liefst een gesprek met beide ouders gezamenlijk als deze daartoe bereid zijn. Als er een gezinsvoogd is, zoals in dit geval, vindt ook een gesprek plaats met de gezinsvoogd. Daarna stelt ze haar rapportage op. Deze zaak is heel anders verlopen. De moeder was aanwezig bij het gesprek met de dochter. Zij heeft ook met moeder apart, met vader apart en met de gezinsvoogd gesproken. Een gezamenlijk gesprek met de ouders is er niet geweest omdat klaagster A dit niet wilde. Het tweede gesprek met de dochter heeft telefonisch plaatsgevonden vanwege de beschikbare tijd.

2.3. Klaagster B heeft in de gesprekken niet het achterste van de tong laten zien. De ambivalentie was opvallend: klaagster B wilde worden gehoord maar niet dat alles werd verteld. Ze wilde de regie en dat er naar haar werd geluisterd. In het algemeen is het echter niet wenselijk een kind van haar leeftijd de regie te geven over de omgang met haar vader. Verweerster heeft overwogen om te adviseren de regie bij de dochter neer te leggen maar zij heeft dit niet gedaan. De reden hiervoor is dat zij onvoldoende kon vaststellen of dit een authentieke en eigen wens was van de dochter.

2.4. Verweerster heeft voor een briefrapportage gekozen omdat de dochter haar niet méér heeft verteld dan al op papier stond. Voorts was een mailwisseling met klaagster A ontstaan. Dit leek een parallel traject te worden dat buiten haar opdracht viel. Zij dacht dat hoe meer zij op papier zou zetten, hoe meer discussie dit ging opleveren. Zij achtte dit contraproductief. In haar rapportage heeft zij tot uitdrukking gebracht wat de dochter haar heeft verteld. Zij heeft daarbij als beperkende omstandigheid opgenomen dat de dochter niet met haar in gesprek wilde gaan.

2.5. Verweerster heeft haar concept-rapportage niet gedeeld met belanghebbenden omdat dit heel ongebruikelijk is. De rapportage gaat eerst naar de rechtbank die deze weer doorstuurt naar partijen. Omdat het vaak heel lang duurt voordat de rechtbank een rapportage doorstuurt, heeft zij de rapportage gelijktijdig naar de ouders gestuurd. Zij stuurt een rapportage eigenlijk nooit naar het kind. In dit geval heeft zij in de brief aan de moeder de dochter erbij gezet maar de rapportage was niet rechtstreeks bedoeld voor de dochter. De enveloppe was geadresseerd aan de moeder. De begeleidende brief was voor de dochter. Zij heeft wel de strekking met de dochter willen bespreken. Het is gebruikelijk dat zij een kind nog spreekt voor de zitting. In deze zaak heeft zij haar werk niet goed kunnen doen omdat zij zich vanaf het begin niet gewenst heeft gevoeld als bijzondere curator.

2.6. Wat betreft de toepassing van artikel 39 van de Beroepscode 2017, heeft verweerster zich te houden aan de richtlijnen van de rechtbank. Het is gebruikelijk dat de rechtbank de rapportage doorstuurt. Partijen kunnen dan reageren in de zitting bij de rechter. Zij denkt niet dat de richtlijnen van de rechtbank in de weg staan aan de toepassing van artikel 39 van de Beroepscode 2017.

6. Juridisch kader

1. De Beroepscode 2017 van de NVO is op 1 januari 2017 in werking getreden.

1.1. Artikel 4 van de Beroepscode 2017 (Begripsomschrijvingen) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

‘Ongeacht de juridische vorm van de dienstverlening van de pedagoog wordt in deze

beroepscode verstaan onder:

cliënt: de (rechts)persoon op wie het handelen in een professionele relatie rechtstreeks is gericht;

(...)

cliëntstelsel: de personen met wie de cliënt in gezinsverband leeft of heeft geleefd, en andere personen met wie hij in een nauwe persoonlijke betrekking staat, voor zover deze personen relevant zijn voor de professionele relatie (...).

1.2. Artikel 5 van de Beroepscode 2017 (Positie van de cliënt en zijn wettelijk vertegenwoordiger(s)) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

'2. De pedagoog komt de verplichtingen uit de beroepscode na, voor zover het gaat om het geven van toestemming en/of het uitoefenen van rechten t.a.v. het dossier of (de blokkering van) de rapportage, jengens:

(...)

- de cliënt en de wettelijk vertegenwoordiger(s) indien de cliënt al wel 12 maar nog geen 16 jaar oud is (...).'

1.3. Artikel 37 van de Beroepscode 2017 (Zorgvuldig rapporteren) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

'1. Indien de pedagoog een rapportage opstelt, beperkt hij zich tot het verstrekken van die gegevens die voor de beantwoording van de vraagstelling van belang zijn en hij vermeldt de beperkingen die voor zijn bevindingen gelden. De pedagoog neemt bij het opstellen van de rapportage de volgende regels in acht:

- het rapport vermeldt de feiten, omstandigheden en bevindingen waarop het berust;
- het rapport geeft blijk van een geschikte methode van onderzoek om de voorgelegde vraagstelling te beantwoorden;
- in het rapport wordt op inzichtelijke en consistente wijze uiteengezet op welke gronden de conclusies van het rapport steunen;
- het rapport vermeldt de bronnen waarop het berust, daaronder begrepen de gebruikte literatuur en de geconsulteerde personen of instanties;
- de rapporteur blijft binnen de grenzen van zijn deskundigheid.'

1.4. Artikel 38 van de Beroepscode 2017 (Geen oordelen en adviezen over andere leden van het cliëntstelsel) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

'1. In zijn rapportage beperkt de pedagoog zich bij het geven van oordelen en adviezen tot de cliënt. De pedagoog geeft geen oordelen en adviezen met betrekking tot andere leden van het cliëntstelsel, met uitzondering van lid 2 en lid 3.

2. Indien het voor het doel van de rapportage noodzakelijk is om gegevens over een ander lid van het cliëntstelsel dan de cliënt op te nemen, dan beperkt de pedagoog zich, behoudens de uitzondering in lid 3, tot die gegevens die hij uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen. Voor het verstrekken van deze gegevens is gerichte toestemming van het andere lid van het cliëntstelsel vereist, (...).

3. Indien de pedagoog meent dat het voor de rapportage noodzakelijk is gegevens van een ander lid van het cliëntstelsel dan de cliënt op te nemen die hij niet uit eigen waarneming of onderzoek heeft verkregen, vermeldt hij dit uitdrukkelijk. En hij vermeldt ook de bron van de gegevens en de relevantie van de betreffende gegevens voor de rapportage. Voor het verstrekken van deze gegevens is toestemming van dit andere lid van het cliëntstelsel vereist, (...).'

1.5. Artikel 39 van de Beroepscode 2017 (Inzage en afschrift van de rapportage) bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

- '1. Als de pedagoog schriftelijk rapporteert aan een externe opdrachtgever, biedt de pedagoog de cliënt de gelegenheid tot inzage in het rapport voordat dit wordt uitgebracht en hij verstrekt de cliënt een afschrift.
2. Het recht op inzage en afschrift geldt niet voor delen van het rapport die (mede) betrekking hebben op andere leden van het cliëntsysteem, indien het weigeren van inzage en afschrift noodzakelijk is in het belang van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van deze ander(en).
3. De cliënt heeft recht op verbetering, aanvulling of verwijdering van gegevens die op hem betrekking hebben, indien hij aannemelijk kan maken dat die gegevens feitelijk onjuist of onvolledig zijn, of gelet op de doelstelling van het onderzoek niet ter zake dienend of onrechtmatig verkregen zijn. De pedagoog brengt verbeteringen en aanpassingen aan voordat hij de rapportage naar de externe opdrachtgever stuurt.
4. Indien de cliënt hierom verzoekt, voegt de pedagoog een eigen verklaring van de cliënt toe aan de rapportage. De pedagoog voegt de verklaring toe voordat hij deze aan de externe opdrachtgever toezendt.'

2. In de Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren ex artikel 1:250 BW zoals gepubliceerd op de website www.rechtspraak.nl, staat -voor zover hier van belang- het volgende:

'Het verslag

Gelet op de beslissing van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg te Amsterdam (ECLI:NL:TGZRAMS:2016:26) dient de rapportage van de bijzondere curator te voldoen aan de criteria die het Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg hieraan stelt. Dit houdt in dat:

- A. in het rapport de feiten, omstandigheden en bevindingen worden vermeld waarop het berust;
- B. het rapport blijk geeft van een geschikte methode van onderzoek om de voorgelegde vraagstelling te beantwoorden;
- C. in het rapport op inzichtelijke en consistente wijze uiteen wordt gezet op welke gronden de conclusies van het rapport steunen;
- D. het rapport de bronnen vermeldt waarop het berust, waaronder begrepen de gebruikte literatuur en de geconsulteerde personen;
- E. de rapporteur binnen de grenzen van zijn deskundigheid blijft.

Dit betekent onder andere dat het verslag bestaat uit een weergave van de gevoerde gesprekken, een weergave van de overige bevindingen van de bijzondere curator en een onderbouwd standpunt over het verzoek en over een eventueel verweer.

Voorts dient de bijzondere curator/advocaat zich uit te laten of voldaan is aan de wettelijke vereisten die aan het verzoek worden gesteld. Daarnaast vermeldt de bijzondere curator of hij gelet op het resultaat van de gesprekken toewijzing van het verzoek al dan niet in het belang van de minderjarige acht en onderbouwt hij dit standpunt.

(...)

Termijn van indiening van het verslag

De bijzondere curator dient binnen vier tot acht weken (de exacte termijn staat in de

beschikking) na zijn benoeming bij de rechtbank in vijfvoud het schriftelijke verslag van zijn bevindingen in te dienen.

(...)

De rechtbank zendt het verslag door aan belanghebbenden/partijen en hun advocaten.'

3. Het Reglement voor het College van Toezicht en het College van Beroep van de NVO (het Reglement) is op 1 januari 2018 in werking getreden. Artikel 15 van dit Reglement bepaalt -voor zover hier van belang- het volgende:

'3. Het College van Toezicht is bevoegd de gronden waarop de klacht berust ambtshalve aan te vullen.'

7. De beoordeling van de klacht

Het College overweegt als volgt.

1. Het College wijst allereerst erop dat het bij de tuchtrechtelijke toetsing van professioneel handelen niet om gaat om of dat handelen beter had gekund, maar om het geven van een antwoord op de vraag of de pedagoog bij het beroepsmatig handelen is gebleven binnen de grenzen van een redelijk bekwame beroepsuitoefening, rekening houdend met de stand van de wetenschap ten tijde van het klachtwaardig handelen en met hetgeen toen in de beroepsgroep ter zake als norm of standaard was aanvaard.

2. De eerste klacht is -samengevat- dat verweerster in haar hoedanigheid van bijzondere curator van klaagster B haar schriftelijk verslag op 20 december 2018 naar de rechtbank heeft gestuurd zonder klaagster B de mogelijkheid te geven om op een conceptversie te reageren. Hierdoor werd klaagster B de mogelijkheid ontnomen op verbetering, aanvulling of verwijdering van gegevens in de rapportage, zo stellen klaagsters. Ook de strekking van haar rapportage heeft verweerster niet met klaagster B besproken.

Uit het onderzoek is naar voren gekomen dat verweerster inderdaad niet eerst een conceptversie van haar rapportage heeft gestuurd naar klaagster B, haar cliënte, en de wettelijk vertegenwoordigers van klaagster B. Dit is strijdig met artikel 39 lid 1 van de Beroepscode 2017 volgens welke verweerster aan haar cliënte de gelegenheid tot inzage in het rapport had moeten geven voordat verweerster dit naar de rechtbank stuurde. Een en ander met uitzondering van die delen in de rapportage die betrekking hebben op de leden van het cliëntsysteem van klaagster B voor zover hiermee hun privacy wordt geschaad.

Het feit dat de rechtbank aan verweerster had opgedragen schriftelijk verslag te doen alléén aan de ouders en de rechtbank, en dus niet aan klaagster B, doet hieraan niet af.

De toezending van een concept of bespreking van de strekking daarvan heeft als bijkomend voordeel dat de rapportage kan worden verbeterd of aangevuld waar nodig, en dat eventuele onjuistheden kunnen worden verwerkt. Bovendien kan de pedagoog een andersluidend standpunt toevoegen aan de definitieve versie. Een dergelijke aanpak heeft dus voor de pedagoog een meerwaarde omdat hiermee een discussie achteraf wordt voorkomen. Door het bepaalde in artikel 39 van de Beroepscode 2017 niet toe te passen, is verweerster naar de mening van het College buiten de grenzen getreden van een redelijk bekwame beroepsuitoefening. Deze klacht is gegrond.

3. De tweede klacht is dat verweerster de zienswijze van klaagster A niet heeft opgenomen in haar verslag. De rapportage bevat beweringen zonder voorbeelden en context over klaagster A en de oma van klaagster B. De rapportage bevat tevens informatie over klaagster A waarvoor de toestemming

van klaagster A was vereist.

In dit verband is artikel 38 van de Beroepscode 2017 van belang dat criteria geeft voor het geven van oordelen en adviezen in de rapportage over andere leden van het cliëntsysteem. Uitgangspunt daarbij is dat dit niet gebeurt tenzij de pedagoog dit noodzakelijk acht voor het doel van de rapportage, en tenzij hiervoor gerichte toestemming is gekregen van het betrokken lid. Het College is van mening dat verweerster zich niet heeft gehouden aan het bepaalde in dit artikel. Zo doet zij diverse uitspraken over de moeder van klaagster B onder meer dat deze ambivalent gedrag vertoont, dat de werkwijze van moeder en oma het karakter krijgt van een kruistocht tegen de vader en dat de moeder verrassend gedrag vertoont voor iemand met een PTSS (Posttraumatische stressstoornis). Het kan zijn dat verweerster deze gegevens van belang achtte voor het doel van haar rapportage. Dit heeft zij echter niet nader onderbouwd in haar rapportage. Bovendien had zij dan de gerichte toestemming van klaagster A en oma moeten hebben gehad voor het opnemen van deze informatie. Hiervan is niet gebleken. Verweerster had ook de externe bron moeten vermelden die de diagnose PTSS bij klaagster A heeft gesteld. Dit is niet gebeurd. Deze klacht is gegrond.

4. Het College is op basis van artikel 15 van het Reglement bevoegd om de gronden waarop de klacht berust ambtshalve aan te vullen. Hiertoe bestaat in dit geval aanleiding. Verweerster heeft hier namelijk ook strijdig gehandeld met de criteria voor zorgvuldig rapporteren zoals vermeld in artikel 37 van de Beroepscode 2017, en in de Leidraad werkwijze en verslag bijzondere curatoren. De rapportage voldoet aan geen van de hier opgenomen criteria. De rapportage is een brief aan de betrokken rechter zonder indeling naar feiten, omstandigheden en bevindingen. De vraagstelling en de opdracht uit de tussenbeschikking zijn niet vermeld. In de rapportage wordt niet verantwoord óf en zo ja, welke geschikte methode van onderzoek is gebruikt om de voorgelegde vraagstelling te beantwoorden. De gronden waarop het advies is gebaseerd, worden niet op een inhoudelijke en consistente wijze duidelijk gemaakt. Wetenschappelijke literatuur of richtlijnen staan niet vermeld. Bovendien bevat de rapportage niet nader onderbouwde meningen van verweerster. Verweerster geeft hiervoor als verklaring dat een uitgebreide rapportage in dit geval contraproductief zou zijn geweest omdat, zo verklaarde zij in de hoorzitting, klaagster B haar niet meer wilde vertellen dan al op papier stond en omdat met de moeder een parallel traject leek te ontstaan wat buiten haar opdracht viel. Het College deelt dit standpunt over de contraproductiviteit niet. In de complexe situatie van een niet-meewerkende twaalfjarige cliënte, had verweerster juist moeten rapporteren op de wijze zoals bepaald in de Beroepscode 2017.

8. Uitspraak

Het voorgaande overwegende komt het College tot de volgende uitspraak.

De klachten zijn gegrond. Verweerster heeft ten onrechte nagelaten om klaagster B inzage in haar rapportage te geven voorafgaand aan verzending naar de rechtbank en verweerster heeft uitspraken over andere leden van het cliëntsysteem gedaan zonder de noodzaak hiervan te vermelden en zonder toestemming of bronvermelding. Voorts voldeed de rapportage niet aan de criteria van zorgvuldig rapporteren zoals neergelegd in artikel 37 van de Beroepscode 2017.

Het College acht het gelet op het bovenstaande passend om verweerster een maatregel op te leggen. Aan verweerster wordt de maatregel van een berisping opgelegd. Het College heeft hierbij overwogen dat een berisping een verwijtende en veroordelende strekking heeft die past bij het onderhavige handelen van verweerster. Deze maatregel is voor verweerster een serieus signaal om haar professioneel handelen in dit opzicht te verbeteren. Het College heeft wel het vertrouwen dat

verweerster, ondanks haar handelen in deze casus, verantwoord -volgens de professionele standaard van de NVO- haar werk kan blijven uitoefenen.

Aldus gedaan op 28 juli 2020 door het College van Toezicht.

de heer mr. T.J. Dorhout Mees, voorzitter

mevrouw mr. J. Siemons, ambtelijk secretaris